

ZVONČEK

LIST S PODOBAMI
ZA SLOVENSKO MLADINO

Štev. 2.

V ljubljani, 1. svečna 1900.

Leto I.

Deček in sinica.

Deček:

Ti lepe barve siničica,
ti moja ljuba ptičica,
kaj po kletki plašna prhutáš?
Kaj jezna svilek rahljaš?
Oh, in v kletki imaš korito,
v koritu konoplje so, pečkè in žito
in z vodo napolnjeni dve posodi,
da lahko pijèš in se koplješ v vodi.
In soba je topla zakurjena,
in sneg te ne bode močil pršeč,
a ti si tako razburjena,
vse kote pretikaš, da ven bi ušla.
Sinica, kaj hočeš od mene več?
Hvaležna mi bodi, da imaš dom!
Zapoj mi, pa bolj te še ljubil bom,
zapoj mi, pa bolj bom še skrbel zaté,
saj ljubi ptičice moje srce!

Sinica:

O, ti mali deček moj,
gorak, ne tajim, zapeček je tvoj,
tvoji roki sta res darežljivi,
in tvoji pogledi pač ljubeznivi —
a jaz le ljubim zlato prostost,
naj tudi jo bičata mraz in post.
Oh, vsako zrnce tožna pozobljem
v spominu nanjo, v spominu najglobljem...
Peruti so meni ustvarjene,
nebeško solnce me vabi, dviga,
moj dom so gore ozarjene,
priroda božja — življenja mi knjiga...
Ko vzel si prostost mi — vzel si mi vse.
O, deček, kratek življenja je sen!
Čuj, precej zapojem, če pridem ven.
Moj dobri otrok, usmili se me,
izpusti me, oh, izpusti me le!

Anton Medved.

Kaj je prinesel Božidarčku Miklavž?

Spisal Jos. Kostanjevec.

To vam je bila čedna sobica, kjer sta nocoj sedela Božidarček in njegov atej! Ni bila sicer velika in Bog ve kako bogato opremljena kakor so sobe bogatinov, a posamezni deli preproste oprave so bili vsak na svojem mestu. V kotu ob oknu je stala visoka, ni rjava omara s steklenimi vrati, izza šip so se pa blesteli usnjati, raznobojni hrbti knjig in knjižic, ki so stale v lepih vrstah na mnogih policah. In vsaka knjiga in vsaka še tako drobna knjižica je imela na hrbtu prilepljen bel, modro obrobljen listič, na katerem je bilo zapisano z debelimi potezami število njihovo. To je bila knjižnica, katera je bila skoro največje veselje Božidarčkovega ateja, ki je bil učitelj. Razen knjižnične omare je stala ob steni podolgič z blestečebelno odejo pregrnjena postelj, a zraven nje ozka, štirinožna mizica z okroglim ogledalom. V nasprotnem kotu je čepel železen umivalnik z belo skledo in belim, modroročajnim vrčem. To in pa zraven še podolgasta, na koncih zaokrožena svetla miza z nekaterimi pletenimi stoli okolo sebe je bila vsa oprava. Kaj ne, da nič posebnega? Res da ne, ali ako bi, ljubi moj mladi bralec, našel kje na kaki stvari najmanjši prašek, bi dobil od mene, ki sem Božidarčkovega ateja prijatelj, lep blesteč cesarski cekin. In ako bi mogel pobrati na umitih tleh najmanjšo smet, bi ti ne dal nič manj.

V kotu za vrati je razširjala ozka glinasta peč prijetno, mehko toploto, ki je božala Božidarčkovde ude kakor topla, žametasta roka pokojne mamice, ki ga je tolikrat pritiskala v svoje varno naročje, ki mu je tolikrat gladila blede ličece, ki mu je tolikrat privzdignila okroglo bradico, da je moral zreti v velike, blage oči, ki mu že davno več ne sijejo. Oh da, tam med štirimi zidovi zunaj vasi, tam, kjer se vzdiguje križ pri križu, kjer je tako čudno tiho in mirno, da si ne upa motiti niti drobna ptica s svojim žgolenjem tega svetega, tajinstvenega miru, tam se vzdiguje tudi zelen griček, na katerem pripogiba roža žalujka drobne svoje vejice na klesan kamen in križec. Tam, tam počiva Božidarčkova mamica, ki se je morala ločiti tako mlada s tega sveta, ki je morala tako zgodaj zapustiti njega in ateja! Ah, koliko bi dal, ako bi zamogel samo enkrat še videti njeno sveto obličje, ako bi mogel samo enkrat še sedeti z njo pri tej mizi!

Božidarček je sedel na dolenjem koncu mize ter pisal svojo domačo nalogo. Bil je namreč v drugem oddelku prvega razreda. Pero je držal sicer še

nekam trdo kakor bi se bal, da mu ne zdrkne izmed prstov, in glava se mu je z malim nosom večkrat sumljivo približala pisanki, a vendar so bile črke, ki jih je črtal, še dosti čedne in pravilne. Atej je bil z njim popolnoma zadovoljen. Pokazal mu je rdeče jabolko, katero je potegnil iz žepa ter dejal: »To je tvoje, ker je naloga spisana precej lepo in čedno. Le pazi, da izdeláš svoje reči vedno tako, potem bo nekaj še kaj iz tebe!«

»Hvala lepa, atej«, je izpregovoril ter nesel jabolko hitro na peč.

Ni še trajalo dolgo, ko se je začela jabolčna koža črtati s temnimi lisami ter se krčiti. Na nekaterih krajih se je stisnila v neštevilne gubice, na drugih se napela tako, da je morala počiti. In iz teh razpok je silil peneči jabolčni sok, ki je iz početka ostajal kakor prilepljen na luknjici, a se potem umikal drugemu, za njim silečemu, nerad in počasi, prav počasi nizdoli, dokler ni zgedalo jabolko kakor bi bilo oslinjeno z belkastimi slinami. A po sobici se je hkratu razširil tako prijeten in vabljev vonj, da je vzkliknil celo Božidarčekov atej: »Ah, kako to prijetno diši!«

In Božidarček je vzel jabolko s peči ter zasadil vanj bele, zdrave zobe. Tedaj se je pa nečesa domislil.

»Atej, kdaj pa bo sv. Miklavž?« je viknil vprašujoče, in oko se mu je zaiskrilo, ko se je spomnil na prejšnja leta. Koliko mu je dozdej vsako leto prinesel ta radodarni svetnik! In skoraj vedno kaj novega, najrajši pa to, kar je slučajno najbolj potreboval. Da, najrajši je imel Božidarček med vsemi svetniki sv. Miklavža in vsak večer je tudi molil k njemu ter mu naročal, česa bi si pred vsem želel.

»Miklavžev večer bo prav danes osem dni«, mu pojasni atej. »Le pridno moli, morda se te spomni tudi letos!«

»Atej, ali bi ne bilo prav, ako bi mu pisal pisemce ter ga prosil, kar bi imel rad? Saj bom pisal lepo, saj veste, da znam!«

»Dobro; piši mu in potem oddaj meni, da nesem na pošto!« mu pristavi atej . . .

Božidarček naglo pogoltne zadnji košček jabolka, vrže pecelj v peč in pripravi papir, ki mu ga je ponudil atej, ter napiše to-le:

Ljubi sveti Miklavž.

Jax že vem koliko je petdeset in petdeset. Ilo. Tudi že vem koliko je Bogov. Eden. In kdaj se piše velika črka in naredi pika. Kimali bom znal šteti tudi do milijon in do petsto. Sedaj te pa prosim prinesi mi eno mapo za pisanko dva svinčnika in en nožek eno puško eno pero pa dosti jabolk in orehov pa tudi eno železnico. Pa nič drugega da ne boš rekel da hočem preveč. Sedaj pa x Bogom.

Božidarček.

Atej je pregledal list, se nasmehnil, pogladil Božidarčka po rumenolasi glavici ter rekel: »Dobro si pisal. Ne dvomim, da dobiš, česar želiš! . . .«

Kmaló potem sta bila oba v sosednji sobi, kjer sta stali dve postelji, ena manjša, ena večja. V manjšo je legel Božidarček. Pognil se je čez glavo, a izpod odeje je bilo slišati, kako je molil.

»Atej, zmolil sem štirinajst očenašev in vero«, je dejal Božidarček, ko je poškilil izpod odeje ter zapazil, da sedi atej še zraven postelje ter prebira knjigo.

»No, zdaj se še prekrižaj in zaspí«, mu pravi atej.

»Lahko noč, atej«, odgovori Božidarček, se prekriža ter vnóvič smukne pod odejo.

V kratkem je sladko zaspal . . .

* * *

Bilo je o polnoči. Po sobi, kjer sta spala Božidarček in njegov oče, se je tresla bleđa svetloba, prihajajoča od nočne svetilke, ki je čemerno brlela na mizici v kotu. Vse je bilo tiho, samo semtertja je poknil in zaškrtal suhi les v kakí omari, da je bilo slišati, kakor bi kdo trdo stopil na peto. Sicer pa se je čulo samo dihanje obeh spavajočih, kakor bi kdo pilil z drobno pilico mehki les — vedno v enakih presledkih, počasi, počasi . . .

Ali čuj, kaj je to? — Božidarček se je hipoma nemirno preobrnil, in iz grla se mu je privil jokajoč, zategel glas. Toda le za trenutek, in že je bilo vse tiho.

Božidarčkov oče se je takoj zbudil. Privzdignil je glavo ter vlekel na ušesa. In res, takoj je zapazil, da diha Božidarček močneje in hitreje nego prej. Obrnil se je proti posteljci ter videl, da leži sinček obrnjen z glavo in trebuhom nízdoli. To je bilo vznemirljivo znamenje. Oče vrže odejo raz sebe, skoči raz postelj ter pristopi k Božidarčku. Rahlo ga obrne, da je ležal kakor po navadi na desni strani. Nato ga še skrbno odene ter zleze zopet v postelj.

Ali spatí ni mogel več. Polastil se ga je nek čuden nemir. Usiljevala se mu je zla slutnja.

In ta slutnja, žal, ni bila neopravičena. Čez nekoliko hipov se Božidarček vnóvič preobrne in zastoče. Hipoma je bil oče pri njem.

»Božidarček, čuj, kaj ti je? Ali te kaj boli?«

Prijel je dečka za roko, a tedaj je hkratu začutil, da je bila ta roka vroča kakor razbeljeno železo. Položil mu je desnico na čelo in senca. Tudi tukaj se je čutilo, kakor bi bile napolnjene žile z žarečim, tekočim svincem.

V tem se je zbudil Božidarček popolnoma. Oče ga vnóvič vpraša, ali ga kaj boli. Božidarček odgovori: »Nič, atej. Samo v ustih me nekaj peče!«

Oče prižge v tem večjo svetilnico, stopi v kuhinjo po žlico ter veli Božidarčku, da naj odpre usta. Ta takoj sluša, a oče mu pritisne z zličnim ročajem jezik nízdoli, da se je videlo v grlo. Tam pa je bila koža nekoliko bolj rdeča kakor po navadi.

»Morda ne bo nič hudega«, izpregovori čez nekoliko časa. »Jutri hočemo precej poklicati zdravnika. Zdaj se pa zagri, da se ne prehladiš!«

Božidarček se je črez nekoliko časa pomiril ter vnovič zaspal. Oče pa ni šel več v postelj. Oblekel se je popolnoma, zakuril peč ter sedel nato k posteljci. Z upom in s strahom se je oziral na bolnega sinčka. Kaj bi bilo, ako bi mu vzel Bog njega, ki mu je bil edino veselje na svetu? Odkar ni bilo več mamice v hiši, sta stanovala z Božidarčkom sama v eni sobi, spala v eni sobi; izprehajala sta se vedno skupaj in bila sta drug na drugega takorekoč prirastena. Ako bi kdo odtrgal enega, bi bil odtrgal zraven tudi del telesa drugemu. Hrano so jima donašali trikrat na dan iz bližnje gostilnice, a stregla jima je stara ženica, ki je prihajala v šolo samo črez dan. Ni čuda torej, ako je bilo Božidarčkovemu očetu sedaj tako hudo pri srcu, ko je pomislil, da bi mu zamogla kruta bolezen odtrgati za vselej ljubega otroka od njegove strani. V duhu je že trpel vse one grozne bolečine, ki pretresajo človeka, ko vidi, da mu črni možje odnašajo zadnji njegov up v mrzli grob. Težko, težko je čakal jutra, ko bo zamogel poklicati zdravnika.

Božidarček pa je v tem nemirno spal. Njegovo dihanje je prihajalo vedno nerednejše in tesnejše, in preobračal se je vsak hipec. Proti jutro se je nekoliko umiril, in videti je bilo, da mu je odleglo. Ali ko se je oče najmanj nadejal, se je stresel Božidarček vnovič, planil pokonci, zakrillil z rokami ter preplašeno odprl oči, se ozrl kvišku, da je bilo videti samo očesno belino. Takoj nato je silil z glavo v zid kakor bi ga hotel predreti. A v tistem hipu je že padel na postelj nazaj ter se zvil v klopčič kakor kača. Vse to se je godilo samo trenutek, a bilo je tako grozno in strašno, da se je Božidarčkovemu očetu skrčilo srce v prsih ter da je z Božidarčkom vred zastokal.

Hvala Bogu, za gorami se je začelo svitati, in noč se je polagoma umikala dnevu. Nebo je bilo jasno kakor ribje oko. Na zahodu je stal mesec, bled in izmučen od prečute noči ter je vedno bolj bledel in bledel, dokler ni pred očmi izginil kakor lahka meglica. Obetal se je krasen, poznojesenski dan.

Okolo devete ure se je začelo ob šoli veselo življenje. Otroci so prihajali k pouku čvrsti in zdravi ter se zbirali v šolski sobi. Knjige so že bile na klopeh, in nastalo je veselo, polglasno šumenje. V tej klopi so ponavljali berilne vaje, v drugi so slovničarili, a v tretji računili. Videti je bilo, kako jim je bilo vsem na tem, da bi kaj znali, ako bi bili vprašani.

Toda, kaj je to? Danes ni hotelo biti k njim gospoda učitelja o pravem času kakor po navadi. Videlo se jim je že dolgo, dolgo, odkar so bili prišli v šolo, in še se niso odprla vrata in še se ni v njih prikazala priljubljena oseba gospoda učitelja.

V tem času pa je bil spodaj pri Božidarčku gospod zdravnik. Prav tako kakor ponoči atej je sedaj pogledal ta gospod Božidarčku v usta ter rekel: »Prosim, poglejte sem tudi Vi, gospod učitelj!«

In nagnil se je proti ustom tudi Božidarčkov atej ter zapazil tam zadaj v grlu kakor vinar veliko belo piko.

»To je — davica!« je dejal zdravnik ter resno zmajal z glavo.

»To je davica«, je ponavljal nehote za njim Božidarčkov atej.

Kmalu potem pa so otroci zopet stopali iz šole, a bili niso več tako veseli. Božidarčka so imeli radi in žal jim je bilo, ko so zvedeli, da je bolan. Šola se je bila odpovedala za nekoliko časa . . .

* * *

Božidarček je bil torej bolan. V svoji postelji je ležal, dobro zagrnjen z debelo volneno odejo, a glavica se mu je udirala v mehko blazino. Okolo vratu je bil obvezan, da mu je v mrzli vodi izžeta ruta hladila vročino. Njegova prej tako cvetoča lica so bila bleda kakor rjušici okolo njega, a oči so bile motne kakor voda, v katero pljuske kamen in se ji zarije v blato na dnu. Prej so še bile videti ribice, ki so veselo plavale po bistri vodici, a zdaj so se hipoma poskrile, in vse je kalno in mrtvo. Malo prej je tudi v Božidarčkovih očeh plulo veselje in življenje, a zdaj so videti v njih kalni sledovi bolezní . . .

Pretekeli je prvi in drugi dan. Božidarček je ležal še vedno v vročnici, in bolezen se je hujšala, dejal bi, z vsako uro. Zdravnik ga je obiskoval večkrat ter vselej veleval, kako naj se ravna z njim. A dasi je Božidarčkov atej natančno izvrševal vse to, kar je priporočal gospod zdravnik, vendar je vse kazalo na slabše, in iz srca očetovega je vedno bolj gineval up. Božidarček ni mogel že prav nič več požirati. Pri vsakem požirku, ki mu ga je usilil atej, se je davil in tresel, preden ga je spravil doli. Nazadnje celo juhice ni mogel spraviti iz ust.

Božidarčkov atej pa se niti dan, niti noč ni ganil od postelje. Skrbno je pazil na vsak dihljaj bolnega otroka, skrbno motril vsako žilico na Božidarčkovem obrazu. Vsak hipec je potegnil odejo kvišku, da mu je segala do podbradka, vsak hipec ga pogladil po laseh, ki so bili potni, da je bila blazina vedno mokra. A vsak hipec je tudi vprašal: »Božidarček, ali morda želiš česa?»

Ali Božidarček je vedno odkimaval z glavo ter očeta pogledoval tako žalostno, da je ta onemel ter obračal svoj pogled po drugih predmetih; zakaj ni mogel dolgo gledati teh velikih, zdaj že vdrtih oči ter tega boleznega izraza v njih. Časih je, da bi ušel temu pogledu, hitel k peči ter tam brskal in popravljaval ogenj, dasi ni bilo prav nič potrebno. Ko je pa zbiral polenca ter odpiral vratca, je potegnil večkrat z roko preko oči ter vselej že v kali zadušil solzo, ki mu je semtertja silila z nevzdržno močjo na dan.

In dnevi so potekali počasi, tako grozno počasi. A kaj še dnevi! Noči, noči! Teh ni bilo ne konca, ne kraja!

Peti dan Božidarčkove bolezní se je pooblačilo nebo. Nikjer ni bilo videti več krpe modrega nebesnega oboka, povsod dolgočasno, sivo, semtertja črnkasto obzorje. Po drevju pa je listje, kolikor ga še ni bilo popadalo na tla, šelestelo in sušnelo v nekem mrzličnem trepetu, ki ga je povzročila neprijetna sapa od severozahoda. In ptice so se približale stanovališčem ter plašno frfotale okolo skednjev in kozelcev kakor bi si hotele poiskati in prebrati kraj, kjer bi bilo nadalje najboljše njihovo zavetišče.

Res, kmalu so po zraku trepetale prve snežinke ter lezle v ovinkih nizdoli, prav kakor bi jih bilo sram svoje usiljivosti, da prihajajo prve. A kmalu

so jih pritisnile druge v hrbet. Začele so se gnesti druga ob drugo, in čez nekoliko časa so se še komaj videle začrnele drevesne veje skozi gosti metež. In snežilo je . . . snežilo . . .

Božidarček je za nekaj hipov pozabil svojih bolečin ter zrl iz postelje skozi šipe. Čez nekoliko časa se je obrnil k ateju ter dejal tiho, komaj slišno, s hripavim glasom: »Atej, meni se zdi, da leze zdaj nebo na zemljo. Le poglejte, če ni res?«

Privlekel je koščeno svojo roko izpod odeje ter kazal z njo proti oknu. Atej se je ozrl za roko in takoj videl, da ima sinček prav. Res je bilo videti, kakor bi se pogrezala nizdoli velikanska sivobela plast ter obstajala nad zemljo, a njeni sestavni delci — kakor bi se tresli ter požirali drug drugega.

Kamor je seglo oko, povsod je bilo drugi dan belo, mrtvaško . . . Božidarčku je bilo pa vedno slabše in slabše. Videti je bilo, kakor ne bi mogel več pomagati niti zdravnik, niti zdravila.

Jutri pa je imel biti Miklavžev večer, oni večer, ki ga pričakujejo otroci s takim veseljem, a tudi s strahom.

Tudi Božidarček se je hipoma spomnil tega.

»Atej, Bog ve, ali mi bo sv. Miklavž prinesel to, česar sem ga prosil?«

Ateju je bilo v tem hipu tako hudo pri srcu, da bi se bil najrajši razjokal. Res, Miklavž je jutri, a mesto da bi se njegov sinček veselil tolikih prijetnih reči, ki bi mu jih gotovo prinesel ta svetnik, pa bo morda že ležal trd na belem mrtvaškem odru. In zraven bodo brlele dolge sveče, in mesto jabolk, rožičev in bonbončkov se bodo svetile okolo njegga kaplje, s katerimi ga bodo kropile roke sosedov. Tako si je mislil Božidarčkov atej, in bilo mu je hudo, nepopisno hudo . . .

Ali odgovoril je vendar: »Prav gotovo ti prinese vse, česar si prosil, in morda še več, veliko več!«

»Še več, veliko več«, je ponavljal Božidarček za njim, in za hipec mu je zakrožil smehlaj okolo bledih ustn . . .

* * *

Na Miklavžev večer je ležal Božidarček dolgo trdo in nepremično. Malo pred mrakom je bil pri njem zdravnik. Ko je odhajal, je majal z glavo ter sočutno pogledal Božidarčkovega očeta. Rekel pa ni drugega nego tihe besede: »Kakor nocoj kane. Ali bo, ali ne bo!« In odšel je . . .

Atej pa je sedel na navadno mesto k posteljci, nagnil glavo k sinčku na zgavje ter si skušal vsako misel izbiti iz glave. Ali ni hotelo iti in ni hotelo!

Zunaj so se pa od daleč čuli glasovi rjovečih parkljev in rožljanje verig. Ti glasovi so zdramili tudi Božidarčka. Odprl je oči, začudeno pogledal okolo sebe, a skoro nato vprašal: »Ali bodo prišli tudi sem?«

»Ne, sinek! Bolan si. K tebi pride sam Miklavž in sicer ponoči, ko boš spal. In prinese ti vsega, česar si želi tvoje srce!«

»Ali res? Ah, atej, prosim Vas, nastavite krožnik!«

»Kam pa naj ga denem: ali na okno, ali na peč?«

»Na okno, na okno!«

Atej je prinesel velik krožnik ter ga postavil ná okno, da se je s postelje videl prav dobro.

»Tako, zdaj bo prav. Ti pa, Božidarček, se prekrizaj in zaspil!«

In res je kmalu potem Božidarček zatisnil oči. Zraven postelje je bedel njegov atej ter molil. A čudno se mu je videlo, da se Božidarček tako dolgo ne prebudi. Doslej je še vsak večer zatisnil oči le za hipec in že jih je zopet odprl. Nocoj pa je spal, trdno spal. In njegovemu atejju se je celo videlo, da diha veliko lažje, veliko enakomernejše.

Žarek upanja se je prikradel v njegovo srce, prav kakor se prikrade prvi solnčni žarek po nevihti na temno poljano . . .

Šele proti jutru je Božidarček najprej zakrilil z rokami po zraku kakor bi se hotel pretegniti, a takoj nato je odprl oči. Takoj mu je pogled splaval proti oknu. Dvignil se je kvišku, da bi bolje videl ter je strmel na krožnik.

In glej, tam na dnu krožnika se je ščepirila široka pisalna mapa, na nji je bil svinčnik, nožek, puška, škatljica peres, a okolo in okolo so se kopičili orehi ter blestela kakor zlato rumena jabolka.

»Ah, ah, vse mi je prinesel, prav vse«, je viknil Božidarček ter hotel vstati. Okolo usten mu je zopet krožil vesel smeh, in lica so mu rdela veselja.

Toda atejeva roka ga je rahlo potlačila zopet na postelj ter ga odela. Moral je potrpeti.

Ko se je zdanilo, je prišel vnovič zdravnik ter pregledal Božidarčka. Izraz na njegovem obrazu ni bil več tako temen, in Božidarčkovemu očetju, ki ga je ves čas opazoval, je bilo, kakor bi mu kdo vlival hladilnega olja v skeleče rane.

Zdravnik je potem zagledal Miklavževe darove. Nasmejala se je prijazno, se obrnil k Božidarčku ter izpregovoril: »Vidiš, dragi moj prijateljček! Miklavž te ima pač rad, ker ti je prinesel toliko lepih reči. Ali prinesel ti je še več, prinesel ti je nocoj to, kar je na svetu vredno največ, prinesel ti je — zdravje! Nocoj se ti je obrnilo na bolje, in v kratkem boš zopet čil in vesel! . . .«

Zimska slika.

»Aj, siničica, aj, sestričica, glej, zima nas je objela!
Kje najdem pač kotiček gorak, kjer bi se ogrela?«

»Čuj, kraljičica, čuj, sestričica, žalost je mene objela,
ne najdem veselja na svetu nikjer, nikdar ne bom več vesela.

Čuj, sinčka imela sem mlada dva,
kako sta prekrasno mi pela,
a prešlo poletje je, prešla jesen,
in sinčka mi zima je vzela.«

Povesi siničica glavico,
sneg vsiplje na krilca se njena,
in mrtvo je polje, in mrtev je log,
le burja brije ledena . . .

Cvetko Golar.

PRILOGA „ZVONČKU“

Stričeva Danica.

Spisal Leon Poljak.

Ah, kako je škoda, da niste poznali tega ljubeznivega otroka! Moja beseda je preslaba, da bi vam mogla opisati živahnost, ljubkost, srčkanost in zabavnost najmlajše hčerke mojega strica, njegove Danice.

O, jaz sem jo dobro poznal! Tako dobro sem jo poznal, da jo še danes vidim pred seboj živo, veselo in smehljajočo se, da jo vidim prav tako, kakršna je bila tisto leto, ko sem bil pri stricu na počitkih in ko sem preživel z njo toliko neopisno prijetnih ur in dni!

Bil sem torej pri svojem stricu na Vinici. Ob Kolpi stoji njegov mlin in njegova preprosta hišica. A jaz sem bil tam tako rad! Kolpa je šumela, in vrbe so se nagibale k nji, kakor bi hotele piti globoko vodo. V mlinu so ropotala kolesa, in ljudje so dohajali in odhajali po strmih poti . . . Jaz pa sem vse to gledal, in ugajalo mi je tako, da vam tega ne morem povedati.

In poleg mene je bila Danica. O, ti živo srebro! Izpolnila je komaj drugo leto, pa se ti je vrtela in sukala okolo mene, da je bilo veselje! In brbljala je brez prestanka. Ali tak otrok še ne more jasno izgovarjati besed. Pa tudi Danica jih ni mogla. Tako-le je govorila: »Eon, ti si moj icked!« — No, saj veste, da je hotela reči: »Leon, ti si moj striček!« — In dalje: »Ho v un! . . .« A mislila je dejati: »Hodiva v čoln!«

Jaz sem jo seveda razumel, sem jo prijel čez pas in sem nesel ta debeli žakeljček v čoln. In odrinila sva od brega tja daleč po gladki vodi. Jaz sem počasi veslal, a Danica mi je čepela med kolena. Časih sem izpustil vesli, da sta malomarno viseli na železnih oseh. In čoln je plaval mirno in lahko dalje in dalje . . .

»Danica, ali ti to ugaja?«

»O, icked, po, po!« — Da, lepa se je zdela Danici vožnja po vodi in udarila je v glasen smeh, a z mehki ročicama je živahno ploskala.

Jaz pa sem jo imel tako rad.

In vzela je iz mojega žepa peščico krušnih drobtin in jih vrgla v vodo. In zdaj bi morali videti Danico, kako je bila vesela, ko je gledala ribe in ribice, kako so se poganjale v koščke kruha, kako so se prikazovali njih drobni, mokri gobčki izpod vode.

»Na, na, iica!« je klicala Danica . . .

In vprašal sem jo: »Čuj, Danica, ali ne bi zapela?«

In kar začela je: »Po eeu iz Tigava . . .« In njene lepe, svetle in nedolžne oči so gledale proti jasnemu nebu, in njeno mehko in cvetoče ličice

je zalila rahla rdečica. V tej presrečni navdušenosti je sklenila ročice na prsih, kakor bi hotela moliti, in kar hipoma je njen glaslek, nežen in droban kot glaslek mladega kanarčka, zabrnal v ljubki pesemci: »Maia, mati ubena ...«

In bila je moja Danica v takih trenutkih kot zlat angelček ...

In pel sem s tem angelčkom ...

Na zemljo pa se je spuščal mrak, in večernica je zatrepetala na nebu. Iz vaškega zvonika je zadonel večerno zvonjenje, ki je mirno plavalo nad tih vasjo. Zvonili so »Zdravo Marijo« ...

Takrat je utihnila tudi najina pesem, in s svojimi rokami sem se oklenil Daničinih prstkov, a najini duši sta bili zlití takrat v srčni molitvi.

»Ti moj angelček!«

In poljubil sem jo na zlate laske in obrnil sem čoln k bregu.

Takrat sem bil še mlad in bil sem neopisno srečen ...

In ko sva prišla domov, smo posedli k večerji, potem smo šli spat.

V mlinu so ropotala kolesa, in voda je šumela, a nas je ta ropot in šum uspaval v sladko spanje. In tako je bilo dan na dan ...

* * *

Ali Danica je bila živa, tako živa! Silno smo se bali zanjo in zato smo tudi neprestano nanjo pazili. Nekega dne pa so odšle Daničine štiri sestrice

v vas v šolo po knjige, ki jim jih je dajal gospod učitelj v branje tudi med počitki. Daničina mama je bila v kuhinji, atej v mlinu, jaz pa sem pisal pismo svojemu prijatelju v Ljubljano. Danica je torej bila brez nadzorstva. Smukne iz hiše ...

Ni minilo toliko časa, da bi mogel naštetí do sto, in hipoma začne Danica obupno klicati: »Mama, mama!«

Teta vrže iz rok kukavnico, jaz pero, in jo ubereva za hišo, odkoder je prihajal jok.

Tamkaj je čepela Danica na kupu polen in si z ročico tiščala peto, iz katere je brizgala kri. Bila je — kot so navadno otroci po kmetih — bosa, je šla za hišo, tamkaj iztikala po vseh kotih in stopila na črepinjo, pa si prerezala žilo.

Moj Bog, kako sva se ustrašila s teto, tega vam ne morem povedati! Mama je odnesla Danico v sobo in ji trdno obvezala nogo. Toda Danici je začela otekati noga. In kako jo je bolelo!

»Mama, mama, mama! ...« In debele solze so ji lezle po ličecih! A trepetala

je na vsem telesu, in beli zobki so ji grizli pobledele ustnice. O, ti ubožica! A noga je čim bolj otekala. Mene je bilo strah, da bi nam Danica ne umrla. Dejal sem stricu, naj gre v bližnje mesto po zdravnika, ker je mogoče, da si je Danica zastrupila kri.

Stric je zapregel in se odpeljal. V osmih urah se je vrnil z zdravnikom.

In ko je zdravnik odhajal, sem stopil za njim in ga skrbeče vprašal, naj mi pove odkritosrčno, kaj bo z Danico. In zdravnik je dejal, da si je zastupila mlado kri in da bo umrla.

In umrla je, moj Bog, naša Danica je umrla! Tako mlada in dobra in vesela, pa je umrla!

In jokali smo in smo jo deli na mrtvaški oder. In rožic smo nastlali ob nji in svetih podobnic smo ji deli ob trupelce, a bele sveče so ji gorele, in zvonovi so peli, in mi smo bili žalostni, tako silno žalostni!

In ko so jo položili v rakev na belo rjuho, smo jo šli še enkrat pogledat. Takrat pa je bila tako lepa, tako lepa je bila naša Danica, kakor bi ravnokar prišla iz nebes k svoji mami, k ateju, k sestricam in k meni. In veste, da smo se tedaj nasmehnili vsi po vrsti, tako lepa je bila Danica.

Takrat je bila Danica že v resnici angelček. In kako bi ne bil angelček lep? In kako bi ne bili veseli lepega angelčka? . . .

Snegulčica.

(Belokranjska.)

»Zrcalce, zrcalce na steni,
obrazek mi dobro poglej,
potem pa, katera je lepša
od mene devojka, povej!«

»Kraljica, kraljica prejasna,
jaz pa ti tako povem:
Snegulčica je najlepša,
to znano je vsem ljudem.«

»Snegulčica — pastorka moja?
Beriči, zvežite jo
pa v črno goró med zverino
tako odvedite jo!«

A kraljič devete dežele
šel zjutraj je rano na lov
in našel je v gori Snegulko
in vzel jo nevesto domov.

»Zrcalce, zrcalce na steni,
obrazek mi dobro poglej,
potem pa, katera je lepša
od mene devojka, povej!«

»Kraljica, kraljica prejasna,
jaz pa ti tako povem:
Od tebe zdaj lepše devojke
v širokem kraljevstvu ni tem.«

»A kje je še kako kraljevstvo,
kjer lepša devojka živi?«
»Tam daleč v deveti deželi
Snegulka je lepša kot ti!

Glej, kraljič devete dežele
šel zjutraj je rano na lov
in našel je v gori Snegulko
in vzel jo nevesto domov.«

»Zrcalce, zrcalce, ti lažeš!
Kraljica zrcalce zdrobi,
a tisoč zdaj koscev ji kliče:
»Snegulka je lepša kot ti!«

Prišel iz devete dežele
je kraljevič s silno vojsko —
kraljica je krono zgubila,
zbežala je v črno goró.

Oton Zupančič.

Slovanske pravljice.

Priobčuje *Nik. Vrhov.*

2. Krojaček — kralj.

(Češka.)

red davnimi leti je živel krojaček Gladež. Ali vam je bila to zvyta glava! Niti lisice, ki hodijo k sosedovim po kure in po piščeta, bi se ne bile mogle kosati z njim. Tako je bil prekanjen. Majhen je bil. Količkaj odrasel človek bi bil lahko stopil črezenj.

Gladež je bil star samec. Sam si je kuhal in sam je tudi jedel. Za ženo ni maral. »Kar bi imela žena snesti, snem sam, pa sem dvakrat močnejši«, je modroval krojaček Gladež.

Krojaštvo mu je jelo presedati. Kakor dandanašnji, tako je bilo že takrat, da so nosili starim krojačem samo krpat obleko. Gladež je večkrat premišljal, kako bi si kaj opomogel. Pa mu ni šlo in ni šlo. Naposled so mu bili šivanka, nit in naprstek vendar še vedno najboljši prijatelji.

Ne smem pozabiti: izba, kjer je Gladež spal, kuhal in delal, je imela to napako, da so si jo muhe iz vse vasi izvolile za zbirališče. To so ti brnele po hiši, da je krojačku kar šumelo po ušesih. Precej muhalnikov je že polomil, pa nič ni pomagalo. Muh se ni iznebil.

Nekega dne šiva obleko, za katero se je že jako mudilo. Kar mu zabrenči nov roj muh okolo glave. Drugi še večji sede na sukno, ki je bilo razgrnjeno na mizi. Gladež ne premišlja dosti. Kakor bi ga bil zbedel s šilom, plane z nizkega stolička ter mahne s širokim rokavom po muhah. Vse črno jih je obležalo na mizi. Blizu toliko pa jih je s precej pohabljenimi krili odletelo na dvorišče.

»Zdrobljene mrcine, zdaj me več ne boste dražile«, si je mislil Gladež, »sešteti vas moram«.

Dolgo je štel. »Dvesto — — tristo. Toliko je utegnilo biti tudi tistih, ki so mi ušle«, je dejal natihoma. Zdjaci se mu zablisnejo oči, in ponosen smeh se mu pokaže na obrazu. Od sebe trešči naprstek, ki se mu je bleščal na sredincu desne roke, ter ubije z njim steklo v oknu. »Na en mah tristo ubil«, vzklikne radostno krojaček Gladež. Vzdigne se ter, kakor bi mu za hrbtno gorelo, teče iz vasi v mesto.

Tamkaj se je izprehajal po trgu. Ljudje, ki so ga srečevali, so obstajali, zijali vanj in strmeli. Kaj so neki čudnega opazili na Gladežu? Na kapici njegovi je tičal listek in na njem besede: »Na en mah tristo ubil«.

Krojačku ni prišlo na misel, da bi se bil vrnil k svojemu rokodelstvu. »Kaj mi hočeta šivanka in naprstek — sreče si pojdem iskat«, je sklenil Gladež ter odšel po svetu.

Ko je odhajal iz mesta, zaropoe boben na trgu. Mestni birič naznanja na ves glas: »V sosednji deželi se je vgnездil velik zmaj. Kralj išče junaka, ki bi rešil njegovo deželo grozne pošasti. Zato mu obeta lepo plačilo. S kra-

ljem bo skupno kraljeval v sijajnem gradu, po smrti vladarjevi pa bo sam kralj.« Birič je umolknil. Boben je znova zaropotal, in paglavci iz vsega mesta so se valili za biričem, ki je odhajal na drugi konec mesta oznanjat meščanom strašno novico.

»Kar na zmaja pojdem«, sklene Gladež, ko je slišal biričevo oznanilo. »Saj je tudi David zmogel velikana. Če s silo nič ne opravi, mi bo pa pomogla moja zvita glava.«

Daleč iz mesta je že prišel krojaček. Solnce je pripekalo in žgalo kakor ogenj. »Nič se mi ne mudi. Kadar pridem, pa pridem. Lahko malo posedim«, si misli Gladež ter se zlekne pod košato lipo v mehko travo. Malo da se ni skrčil v nji, tako je bila visoka.

Počivaje premišlja, kako bi prišel h kralju in izvršil svoj naklep. Skrbi ga, kako bi se lotil zmaja.

Ko še premišlja, pridrči po cesti mimo njega kočija. Gladež dvigne glavo, da bi videl, kdo se pelje. »Oj, to bo imenitna gospoda, morda celo kralj sam«, ugiba krojaček.

Zdajci se ustavi voz. »Idi in poglej, kakšen človek je tam-le. Kaj se mu neki blesti na kapici?« veli svojemu služabniku gospod, ki se je pripeljal v kočiji. Služabnik hipoma skoči z voza; toda do Gladeža ni prišel. Nagloma se obrne ter ves prestrašen priteče nazaj h kočiji.

»Milostljivi kralj, ta človek, ki leži tamkaj v travi, jih je na en mah tristo ubil«, oznanja služabnik v eni sapi svojemu gospodu.

»No, to je nekaj za nas, prav takega moža iščem. Idi in ga povprašaj, ali bi mi ne hotel služiti«, reče kralj.

Ta ukaz ni bil všeč služabniku; toda kralj je velel, in služabnik je moral slušati.

Počasi je stopal proti lipi. Po prstih je lezel, da bi ne zbudil tega ubijalca.

Gladež se je potajil. Delal se je kakor bi spal. Hropel je, kar so mu le pljuča dala.

Kraljev služabnik se je prithotapil do lipe, kjer je počival Gladež. Tamkaj obstane ter vzklíkne kolikor moči prijazno, toda s tresočim glasom: »Prijetelj!« Gladež se ne gane. »Prijetelj!« vzklíkne zopet prav tako boječe. Krojaček dvigne glavo, si mane oči, pritisne kapico niže na čelo ter osorno zareži na služabnika: »Kaj hočeš? Gorje ti, če si me zastonj zbudil.«

»Njegova milost kralj ti ukazuje, da stopiš k njemu v službo«, mu odgovori služabnik, toda nerada mu je šla beseda iz ust. Od strahu kar ni mogel dalje.

»Kje je tvoj kralj?« ga vpraša Gladež.

Služabnik pokaže s prstom na kočijo, ki je še vedno stala sredi ceste.

Krojaček vstane ter moško koraka h kralju, a služabnika niti ne pogleda. Kralj mu še enkrat pove, kar je bil služabnik naznanil Gladežu. Krojaček se jako resno drži ter sede poleg kralja v kočijo.

Sedaj mu začne kralj pripovedovati, da se je vgnezdil v njegevi deželi zmaj, ki je požrl že skoraj vso živino njegovim podložnikom. Sedaj mu bodo morali že dajati ljudi. »Kdor reši mojo deželo te pošasti«, je pristavil kralj,

»ta vladaj z menoj vred, po smrti pa mi bodi naslednik. Tako sem dal razglasiti po vseh deželah.«

»Slišal sem o tem, kralj! Drago mi je sicer življenje, ali radi tebe in tvojega ljudstva poskusim«, izpregovori Gladež resnobno, hkrati pa se nasmejne skrivaj, ne da bi ga videl kralj.

Dospela sta v grad. Vse je bilo žalostno v njem kakor o pogrebu. S povešenimi glavami so hodili dvorniki, ljudje pa so molili po cerkvah, da bi jim Bog poslal rešnika. Pojutrišnjem bodo že srečkali, kdo pojde prvi v zmajev brlog.

Med tem je prišel v kraljev grad velikan iz dalnje zamorske pokrajine. Meril je par sežnjev. Tako je bil močan, da je zlahka ruval hraste v gozdu, lomil skale in se igral z njimi kakor z žogo.

Ko zagleda krojačka, ki ga je pripeljal kralj s seboj, se zasmeje in reče: »Takšen pritlikavec naj bi na en mah pobil tristo ljudi? Bomo videli. Nikar naj ne bom sin vladarja in kralja iz kraljevstva velikanov, če ta šivankar usmrti zmaja.«

»Poskusiva torej, gospod velikan, kdo je močnejši in gibčnejši. Sodi naj o tem milostljivi kralj in vsi njegovi dvorniki«, veli Gladež ter se poredno zasmije.

Na kraljevem vrtu je stala višnja. Visoka je bila, da ji ni nobena lestva segla do vrha.

»Kdo izmed naju preskoči vrh te višnje?« pravi krojaček. Velikan pomaje z glavo, se urno zažene proti višnji in, kakor bi trenil, je že gori v zraku. Toda med veje se mu zapleto noge, tako da pade vznak na zemljo ter potegne s seboj drevesni vrh.

Gladež se prime za vrhnje veje. Ko se je velikan izmotal iz njih, šine višnja zopet kvišku, in krojaček se bliskoma zvali na drugo stran. Naglo se pobere in se zagrohoče prevarjenemu velikanu.

»Poskusiva se, kdo je močnejši«, reče velikan srdito. »Kdo izmed naju zažene to-le kroglo višje?« Velikan pobere železno kroglo, ki je bila tolika, da sta jo dva komaj vzdignila, ter jo zaluči kvišku. Precej časa je minilo, preden je padla na tla in se zarila v zemljo.

Krojaček se pripogne, da bi dvignil kroglo, pa jo je komaj objel. »Krištof, Krištof!« zakriči nenadoma Gladež in gleda proti oblakom.

»Zakaj kričiš? Na delo, na delo, da vidim, če kaj znaš«, se jezi velikan, ki je že težko čakal.

»I, tam gori imam brata kovača, pa bi ga rad vprašal, ne potrebuje li kaj železa. Zalučil bi mu to kroglo kvišku, da bi jo razkoval na nakovalu«, odgovori Gladeš.

»Nikar, nikar . . .« zavpije velikan, ki se mu je škoda zdelo krogle, s katero si je tolikrat kratil dolgčas in uril svoje moči.

Kraljevi dvorniki se čudijo krojačku. Celo kralj ga pohvali. Samo velikan je škripal z zobmi, ker ga je prekanil ta pritlikavec.

»Pojdiva k zmajeveму brlogu. Tam se odloči, kdo je junak«, meni velikan ves zelen od jeze.

Šla sta in z njima vsi kraljevi dvorniki. Prišli so prav blizu zmajevega brloga. Vanj sta vodili dve jami. Skozi eno je prihajal zmaj po hrano, skozi drugo se je vselej vračal.

»Slušaj me!« opomni velikan krojačka. »Olajšajva si delo. Ti zlezi tu doli in izpodí zmaja iz brloga, jaz ga pa tu gori ubijem. Plačo si razdeliva.«

»Dobro, dobro!« odgovori moško Gladež in brzo izgine v jami, skozi katero se je zmaj vselej nasičen vračal.

Bilo je blizu enajste ure. Tedaj je navadno prihajal zmaj iz brloga. Okoličani so morali zanj pripraviti jed: ovce, konje, krave, vsak dan kaj drugega. Gorje jim, ko bi mu ne bili pripravili ničesar. V vas bi bil prilomastil zmaj in davil ljudi kar od kraja.

Zemlja se je stresla, in vsem je zabučalo po ušesih, ko je zarjovel zmaj v brlogu. Zdajci se prikaže iz jame zmajeve glava. Oči se mu svetijo kakor žerjavica, jezik, moleč mu iz žrela, je rdeč kakor bi bil namočen v krvi. Velikan, ki je pri vhodu stal na straži, zamahne s težko železno palico, in zdajci je po tleh vse črno zmajeve krvi, pomešane s trupom.

»Stoj!« se oglasi zadaj na vse grlo Gladež. »Jaz sem zmagal, saj sem držal zmaja že za nogo. Živega sem hotel pripeljati kralju.«

»Prepozno je. Prej bi bil moral to povedati«, ga zavrne velikan nevoljen.

»Plače si ne bova delila«, pravi Gladež, ko prileze iz brloga. »Kdor ima kaj razuma, mora izpoznati, da gre vsa plača meni. Gotovo mi jo prizna kralj.«

Čemerno odide velikan v daljne zamorske pokrajine. Ne vem, je li spoznal Gladeževo zvijačo, to pa vem, da je podedoval doma po očetu kraljevstvo. Zapisregel se je, de se maščuje nad prekanjenim krojačkom. Če je prisego res izpolnil, tega mi nihče ni povedal.

Kralj je jako čislal Gladeža. Ko je umrl, mu je zapustil kraljevstvo. Pohvaliti je treba Gladeža, da tudi v svoji sreči ni pozabil vasi, kjer je prvokrat ugledal božje solnčece. Nekoč je šel obiskat svoj rojstveni kraj. Njegovi rojaki so ga sprejeli po kraljevo. Ko se je peljal v domačo vas, so zvonili z vsemi zvonovi. Župnik in učitelj, župan in svetovalci so mu šli z vaščani vred naproti. Slovesno so ga pozdravili. Prijazno se je pogovarjal z njimi ter jim tudi povedal, kako je postal kralj. Njegova kočja je še stala. Podaril jo je tistim ljudem, ki so se bili nastanili v nji.

Mudi se, mudi!

Tine:

Hej, prijatelj, v šolo
se mudi,
a do šole dolga
pot drži.
In da krajša bo mi
dolga pot,
na saneh bom zdrčal
brž od tod.

Pavle:

Ako pot je dolga,
nič ne de,
mlade so in urne
mi nogé.
Najsi zdaj me reže
v nos, v bradó,
v šoli pa obema
bo gorkó.

Modest.

Hvaležna kozica.

Priobčil *Trnovski*.

ekje je bila koča. V koči sta bivala oče in mamica s hčerko Anico. Imeli so kozico, ki jo je pasla in krmila Anica. Jako jo je ljubila.

Nekega dne niso imeli s čim zakuriti. Pa je šel oče v gozd po drva. Ko se je vračal, sreča poraslega možička. Oče zavije v stran, možiček pa mu pravi: »Ne ogibaj se me! Pomorem ti iz siromaštva.« Tedaj potegne iz žepa mošnjo, polno zlatnikov, ki jih pokaže očetu, rekoč: »Vse to bo tvoje, če mi daš, kar ti najprej pride naproti.« Oče mu rad obljudi ter sprejme zlatnike.

Ko pride h koči, mu priteče Anica naproti. Velika žalost obide očeta. »Zakaj ste tako žalostni?« ga vpraša Anica.

»Ljuba Anica« — veli oče — »jutri te več ne bomo imeli.« Anica zajoka.

Drugo jutro sta šla oče in mamica na trg. Anica je še spala. Ko se je zbudila, se je prestrašila, ker je bila sama. Iskala je staršev.

Šla je h konjičku ter mu dejala: »Konjiček, konjiček, ne veš-li, kje so moji starši?« Toda konjiček je le zarezgetal. Ni ga umela.

Šla je h kravici ter jo vprašala; »Kravica, kravica, ne veš-li, kje so moji starši?« Toda kravica je samo zamukala. Anica je ni umela.

Šla je h kozici: »Kozica, kozica, ne veš-li, kje so moji starši?« je velela svoji ljubljenci. Pa glejte, kozica je izpregovorila: »Anica, ti si mi vedno dajala dobro jesti, zato ti svetujem: Vzemi koš, ga optaj meni na hrbet, sedi vanj, pa te poneseš k staršem!«

Anica je vzela koš ter ga dela na kozico. Ko je bila počenila vanj, sta odšli. Gredoč sta srečali mnogo ljudi. Ti so povpraševali: »Kam pa, koza, kam?« — »Z jajci na trg!« jim je bil odgovor.

Srečali sta tudi tistega možička, ki je šel po Anico. »Kam pa, koza, kam?« je dejal. »Z jajci na trg!« se mu je odrezala.

»Tukaj mi jih prodaj!« jo je nadlegoval pritlikavec. »Tu jih ne bom prodajala«, ga je zavrnila kozica.

Možiček je vedel, da tiči v košu Anica. Spustil se je v tek za kozo. Kozica pa beži in beži. Naposled priteče do velikega ribnika, skoči v ribnik ter splava na ono stran. Ko je že bila onkraj ribnika, se ozre ter zagleda poraslega možička, ki se potaplja sredi ribnika. Samo čop las mu je še mohl iz vode. Kmalu je popolnoma izginil v globočini. Anica je bila rešena.

Kozica je z Anico hitela domov, kamor sta se med tem vrnila oče in mamica. Anica je vse povedala staršem, kar se ji je bilo prigodilo. Oče in mamica sta bila neznanško vesela. Kozico sta odslej še bolj ljubila. Tako se jima je bila prikupila, da je nista hotela dati od hiše.

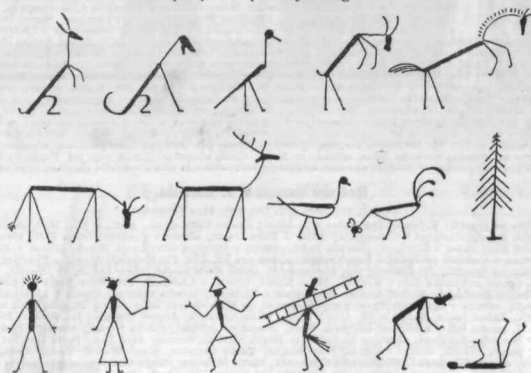

Mladi risar.

Priobčil *Vojtek Sitsch.*

Prijatelji, prijateljice, rišite, kar vidite tu! Te podobice so lahke. Napravite najprej trup, potem glavo, noge i. t. d. . . kakor vsak more in zna! Jako me bo veselilo, če bo dobilo uredništvo našega »Zvončka« vest, da ste posnemali te lahke stvarce s pridom in z veseljem. Na delo! Potem vam pošljem zopet kaj novega.

Obelisk.

Besede po sredi nizdoli značijo zlat nauk. Ako ga hočeš zvedeti, moraš zamenjati glasnike v predalih tako, da dobiš besede, ki značijo: 1.) soglasnik, 2.) stvar, ki jo ima vladar, 3.) ima kmet, 4.) sadno drevo, 5.) ima kmet, 6.) posodo, 7.) ima nekateri sad, 8.) raste v gozdu, 9.) staro mero, 10.) domačo žival, 11.) divjo žival.

Rešitev in imena rešiteljev priobčimo v prihodnji številki.

Rešitev rebusa v 1. številki.

Slovenski mladini želi „Zvonček“ veselo in srečno novo leto.

Prav so ga rešili: V. Jelenc, četrtošolec v Ljubljani; Gustav Vodusek ml., štud., in Mici Moll v Trbovljah; Stanislav Legat, učitelj pri Sv. Gregorju; Albin in Maks Unger, učenca v Središču; Stana Pirc, učenka na vladnici, in Ciril Pirc, realec v Ljubljani; Ivan in Venca Kosi pri Sv. Lenartu; Stanko Snuderl, učenec na vladnici v Mariboru; Anica Gantar, učenka na Čatežu ob Savi; Fr. Prislán, Fr. Šmajš, Fr. Puncar, Jož. Pirc, Janez Serdene, Karel Ostrožnik, Matevž Perger, Jakob Strnad in Fr. Sporn, učenci v Braslovčah; Gabriela Rajer, učenka v Opatjem selu; Leopold Novak, učenec v Idriji; Minka Kmet, učenka v Cerkljah pri Kranju; Hema Pjanter v Laporjah; Fr. Kotlušek, učenec v Ljubljani; Ciril Gregorin, učenec na Crnučah;

Milan Kuder, učenc v Ljubljani; Prostoplav Jerala v Ljubljani; Slavoj Dimnik, dijak v Ljubljani; Ivan Koren, učitelj v Mavhinjah; Rudolf Arnsšek, četrtoletnik v Ljubljani; Stanko Vrhovce, učenc v Ljubljani; Tonček Farčnik, učenc v Polzeli; Milko Naglič in Slavko Naglič, učenca v Ljubljani; Pavel Strmšek, učenc na Medvedovem selu; Ivan Dimnik, Rafael Justin, Matija Jaklič, Alojzij Jaklič, Viktor Grobotek, Avgust Magister, Jožef Sekula, Fran Levčič, učenci II. mestne šole v Ljubljani; Slavko Svetek, učenc v Ljubljani; Ivek Kočevar v Središču; K. Hann, učiteljica na Dobrovi pri Ljubljani; Minka Strubelj, Strniša, Fani Zen, Pavla Govčkar, učenke v Ljubljani; Stanko Sajovic, učenc v Kranju; Janez Krajnc, Martin Natlačen, učenca, Marija Natlačen, učenka pri Sv. Frančišku na Strahi; Julij Dev, učenc v Ljubljani; Fr. Marinič, Vid Krajnc, Fr. Ornik, Jan Kozel, učenci, Marija Ornik, učenka pri Sv. Duhu v Halozah; Domiceljovi v Ljubljani; Fr. Podkrajšek, učenc v Rajhenburgu; učenci in učenke III. razreda v Planini pri Rakeku; Ciril Vrančič, učenc, Janko Vrančič, prvošolec, in Miroslav Vrančič, tretješolec in Ljubljani; Ljudevit Brgant, učenc pri Sv. Lenartu nad Škofjo Loko; Jelica Omulec, Angela Petovar, Alojzija Tkalec, Malvina Krajnc, Elizabeta Masten, učenke, in Jakob Hodžar ter Leopold Janežič, učenca v Ormožu; Amalija Hartman, učenka v Vel. Lasičah; Niko Stritof, učenc v Kranju; Tonej in Vida Obreza v Ljubljani; Julijana Valentičič, učiteljica, in Tonček Ivanuša, Jože Kežek, Jurij Novak, Adalbert Otrepec, učenci, ter Micica Podgorelec in Marija Rizman, učenki na Humu pri Ormožu; Avgust Spendl, učenc v Hočah; Mira Bahovec, učenka v Ljubljani; Pavla Semen, učenka v Starem trgu pri Rakeku; Franc, Friderik in Stanko Crobath v Kranju; Mimi Stojec na Vrhniki; Stefanija Geso, učenka, in Alojzij Geso, učenc v Starem trgu pri Poljanah; Mici Vider, učiteljica v Loškem potoku; Minica Jeglič, učenka pri Sv. Križu pri Litiji; Anton Uršič v Žužemberku. — Imena so tiskana po redu, kakor so nam došla. Tako bo tudi v bodoče!

Rešitev demanta v 1. številki.

Z
I v o
t r o s h a
Z v o n č e k
l e v
k

Prav so ga rešili: Dragotin Vrečko, drugošolec, in Vladimir Vrečko v Celju; Gustav Vodušek ml., štud., in Mici Moll, učenka v Trbovljah; Stanisl. Legat, učitelj pri Sv. Gregorju; Albin in Maks Unger, učenca v Središču; Stana Pirc, učenka na vadični, in Ciril Pirc, realec v Ljubljani; Gabriela Rajer, učenka v Opatjem selu; Leop. Novak, učenc in Idrjiji; Minka Kmet, učenka v Cerkljah pri Kranju; Hema Plankner v Laporjah; Ciril Gregorin, učenc na Črnučah; Milan Kuder, učenc v Ljubljani; Prostoplav Jerala v Ljubljani; Slavoj Dimnik, dijak v Ljubljani; Ivan Koren, učitelj v Mavhinjah; Rudolf Arnsšek, četrtoletnik v Ljubljani; Stanko Vrhovce, učenc v Ljubljani; Pavel Strmšek, učenc na Medvedovem selu; Ivan Dimnik, Rafael Justin, Matija Jaklič, Alojzij Jaklič, Viktor Grobotek, Avgust Magister, Jož. Sekula, Fr. Levčič, učenci II. m. šole v Ljubljani; Lujtgarda Starč, učenka v Ljubljani; Slavko Svetek, učenc v Ljubljani; Ivek Kočevar v Središču; K. Hann, učiteljica na Dobrovi pri Ljubljani; Minka Strubelj, Strniša, Fani Zen, Pavla Govčkar, učenke v Ljubljani; Stanko Sajovic, učenc v Kranju; Julij Dev, učenc v Ljubljani; Fr. Marinič, Vid Krajnc, Fr. Ornik, Jan. Kozel, učenci, Marija Ornik, učenka pri Sv. Duhu v Halozah; Domiceljovi v Ljubljani; Fr. Podkrajšek, učenc v Rajhenburgu; Ant. Blažon, Fr. Širca, Fr. Zihel, učenci, Iv. Klemenec, Mar. Simšič, Jos. Milavec, učenke v Planini pri Rakeku; Vekosl. Vakaž pri Sv. Ani v Sl. goricah; Ljudevit Brgant, učenc pri Sv. Lenartu nad Škofjo Loko; Amalija Hartman, učenka v Vel. Lasičah; Niko Stritof, učenc v Kranju; Tonej in Vida Obreza v Ljubljani; Andrej Majcen, Ivo Podgorelec, Anton Kuharič, učenci, in Jos. Šef ter Ivanka Ivanuša, učenki na Humu pri Ormožu; Mira Bahovec, učenka v Ljubljani; Mimi Stojec na Vrhniki; Stefanija Geso, učenka, in Alojzij Geso, učenc v Starem trgu pri Poljanah; Mici Vider, učiteljica v Loškem potoku. — Nekateri so mesto »troha« zapisali »trohe« in mesto »maček« »mačkas« — pa vendar veljal

Rešitev naloge v 1. številki.

Zvonik, vol, osel, nič, čin, eno, kepa (Zvonček).

Prav so jo rešili: V. Jelenc, četrtošolec v Ljubljani; Gustav Vodušek ml., štud., in Mici Moll, učenka in Trbovljah; Stanisl. Legat, učitelj pri Sv. Gregorju; Albin in Maks Unger, učenca v Središču; Stana Pirc, učenka na vadični, in Ciril Pirc, realec v Ljubljani; Gabriela Rajer, učenka v Opatjem selu; Leop. Novak, učenc v Idrjiji; Minka Kmet, učenka v Cerkljah pri Kranju; Ivan Vranjek, učenc pri Sv. Ižu; Fr. Kotušek, učenc v Ljubljani; Ciril Gregorin, učenc na Črnučah; Fr. Zeleznik, Jan. Malenšek, R. Božič, Karel Lesjak, Mart. Peitler, V. Jerenčič, V. Jurman, J. Arnsšek, učenci meščanske šole v Krškem; Milan Kuder, učenc v Ljubljani; Prostoplav Jerala v Ljubljani; Ivan Koren, učitelj v Mavhinjah; Rudolf Arnsšek, četrtoletnik v Ljubljani; Stanko Vrhovce, učenc v Ljubljani; Milko in Slavko Naglič, učenca v Ljubljani; Pavel Strmšek, učenc na Medvedovem selu; Slavoj Dimnik, dijak v Ljubljani; Ivan Dimnik, Rafael Justin, Matija Jaklič, Alojzij Jaklič, Viktor Grobotek, Avgust Magister, Jos. Sekula, Fr. Levčič, učenci na II. mestni šoli v Ljubljani; Lujtgarda Starč, učenka v Ljubljani; Slavko Svetek, učenc v Ljubljani; Ivek Kočevar v Središču; K. Hann, učiteljica na Dobrovi; Minka Strubelj, Strniša, Fani Zen, Pavla Govčkar, učenke v Ljubljani; Stanko Sajovic, učenc v Kranju; Janez Krajnc, Martin Natlačen, Simon Mavrič, Tomaž Nerat, Jož. Firšt, Janez Rems, učenci, Elizabeta Casl, Elizabeta Černevek, Marija Natlačen, Marija Oberšek, učenke pri Sv. Frančišku na Strahi; Julij Dev, učenc v Ljubljani; Fr. Marinič, Vid Krajnc, Fr. Ornik, Janek Kozel, učenci, Marija Ornik, učenka pri sv. Duhu v Halozah; Domiceljovi v Ljubljani; Fr. Podkrajšek, učenc v Rajhenburgu; Fr. Zihel, Ivan Plesničar, Fr. Širca, Fr. Rovani, Ant. Blažon, M. Ule, A. Lenarčič, učenci, Iv. Klemenec, M. Simšič, M. Zadnik, Ter. Češnik, J. Milavec, učenke v Planini; Ciril Vrančič, učenc, Janko Vrančič, prvošolec, Miroslav Vrančič, tretješolec v Ljubljani; Vek. Vakaž pri Sv. Ani v Sl. gor.; Ljud. Brgant pri Sv. Lenartu nad Škofjo Loko; Amalija Hartman, učenka v Vel. Lasičah; Niko Stritof, učenc v Kranju; Tonej in Vida Obreza v Ljubljani; Anton Plavec, Jakob Vauptič, učenca, Milica Trstenjak, Ana Žibrat st., učenki na Humu pri Ormožu; učenci III. razreda v Hočah; Mira Bahovec, učenka v Ljubljani; Franc, Friderik in Stanko Crobath v Kranju; Mimi Stojec na Vrhniki; Stefanija Geso, učenka, in Alojzij Geso, učenc v Starem trgu pri Poljanah; Mici Vider, učiteljica v Loškem potoku; Minica Jeglič, učenka pri Sv. Križu pri Litiji; Anton Uršič v Žužemberku.

Ljubnica. Gospose sotrudnike prosimo, da nam pošiljajo krajše sestavke, ker se nam zdé le taki primerni za list, ki izhaja po enkrat v mesecu. Kar smo prejeli spisov, bomo vse — kolikor je primernih — polagoma priobčili. Prostor nam je tesen, zatoj prosimo svoje sotrudnike in sotrudnice potrpljenja, če ne pridejo njih spisi precej na vrsto.

Kdor je naročil naš list, pa ga ne prejme pravočasno, naj precej reklamuje. Ekspedicija je, kolikor je sploh mogoče, vestna in točna, a vkljub temu ni izključeno, da bi se ne zgodila kaka pomota ali kaj drugega, kar onemogoči redno dostavljanje. To številko smo poslali tudi še nekaterim nenaročnikom. Ti naj nam v kratkem naznanijo ali z naročnino ali pa z dopisnico, da si naročajo »Zvonček«.

Prihodno številko dobe samo naročniki.

☛ S 1. številko še vedno lahko postrežemo. ☚

»Zvonček« izhaja 1. dne vsakega meseca ter stoji vse leto 5 K., pol leta 2 K 50 h, četr leta 1 K 25 h. Naročnino prejema gosp. Luka Jelenc, učitelj v Ljubljani, Rimska cesta št. 7. — Izdajatelj in odgovorni urednik je Engelbert Gangl, učitelj v Ljubljani, Turjaški trg št. 4.